

A JSzSzGyK Család – és Gyermekjóléti Központ tevékenysége a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzésére, illetve annak megszüntetésére, valamint a családjukból kiemelt gyermekek hazagondozásának segítésére irányul. Ezek érdekében a család, valamint a gyermek igényeihez, szükségleteihez igazítva egyéni, illetve csoportos szolgáltatásokat nyújt.

- Hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatok: a szakmai egység a hatósági feladatokhoz kapcsolódó (védelembé vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, családba fogadás, utógondozás) családok védelmére irányuló tevékenységet biztosítja. Szolgáltatások: tájékoztatás jogokról, ellátásokról, támogatásokról, segítségnyújtás ügyintézésben, átmeneti otthoni elhelyezésben. Szociális segítő munka, utógondozás: szolgáltatókba (jogász, pszichológus, fejlesztő pedagógus, hátraleékezelés, népkonyha, mosoda) irányítás.
- Szolgáltatások: a szakmai egység feladata prevenciós jelleggel az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők számára, valamint a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos, speciális, illetve egyéb szolgáltatások, programok nyújtása.

A kerületi átmeneti gondozás célja, hogy szervesen illeszkedve a kerület szociális és gyermekvédelmi rendszerébe, segítséget nyújtson, s fogadja az életvezetési problémák, vagy más szociális és családi krízis miatt átmenetileg otthontalanná vált, hátrányos helyzetű józsefvárosi családokat és gyermekeiket.

A JSzSzGyK – Átmeneti Gondozás – Gyermekek Átmeneti Otthona szakmai egység (Szentkirályi utca 15. I.em.4.) ideiglenes jelleggel, nehéz helyzetbe került családok gyermekeinek átmeneti gondozását vállalja fel, melynek során az otthonba került 0-18 éves korú gyermekek részére teljes körű ellátást biztosít.

A gyermekek átmeneti otthona az üres férőhelyeire tekintettel, a maximális kihasználtság érdekében feladat-ellátási szerződést kötött.

Gyermekjóléti alapellátások tekintetében az Önkormányzat ellátási szerződések a következő kerületekkel kötöttek, mely szolgáltatások krízishelyzetben nyújtanak segítséget:

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat a Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzattal 2014. június 01. napjától határozatlan időtartamra ellátási szerződést kötött személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátás, gyermekek átmeneti gondozása céljából.

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat a Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzatával 2017. május 01. napjától, Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatával 2017. november 01. napjától határozott 5 éves időtartamra 2022. december 31. napjáig tartó időtartamra ellátási szerződést kötött személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátás, gyermekek átmeneti gondozása céljából.

A JSzSzGyK Gyermekek Átmeneti Otthona 2017-ben 4 db krízislakást üzemeltetett, melyek 2017. december 31-én megszűntek, 2018. január 1-től az újonnan nyílt Családok Átmeneti Otthonának lettek külső férőhelyei, illetve telephelyei.

Józsefváros Önkormányzata 2012. április 3. napjától az S.O.S. Krízis Alapítvánnyal 4 férőhelyre ellátási szerződést kötött, öt éves időtartamra a családok átmeneti otthona feladatellátás biztosítására. A Képviselő-testület 184/2016. (IX.08.) számú határozatában foglaltak szerint az ellátási szerződés 2017. december 31. napjáig meghosszabbításra és további 4 férőhellyel került bővítésre.

A Képviselő-testület a 123/2017.(V.11.) számú határozatában döntött arról, hogy a Koszorú utca 14-16. szám alatt 34 férőhelyes Családok Átmeneti Otthona intézményt hoz létre a JSzSzGyK telephelyeként. A Családok Átmeneti Otthona szolgáltatásait a kerületben élő – kizárólag VIII. kerületi állandó bejelentett lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező – átmenetileg szociális krízishelyzetbe került, átmeneti ellehetetlenülés, adósság felhalmozódás családi krízishelyzet vagy bántalmazás miatt hajléktalanná vált, menedéket kereső családok, egyedülálló szülők és gyermekeik vehetik igénybe.

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat fenntartásában lévő Káptalanfüreden és Magyarkúton lévő táborokban hosszú évek óta biztosított a kerületben élő gyermekek nyári táborozása, valamint a tanév során számos iskolai osztály vesz részt erdei iskolában, a magyarkúti táborban.

Az önkormányzat és az MKB Veszprém Kézilabda Zrt. 2015. június 30-án együttműködési megállapodást kötött a káptalanfüredi gyermeküdülő fejlesztésére. Az együttműködés keretében a Zrt. elvégezte az ingatlanon lévő felépítmények bontását, tereprendezést, víz-és csatornahálózat kiépítését, áram bevezetését, továbbá hat darab 120 m² alapterületű üdülőház megépítését, valamint játszótér kialakítását.

2017-ban a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium által támogatói okirat került kiadásra a káptalanfüredi gyermek és utánpótlás tábor fejlesztése tárgyában. A támogatásból a beruházás folytatásának költségei kerülnek finanszírozásra, melynek keretén belül kialakításra kerül egy kétszintes főépület közösségi térrel, kiszolgáló egységekkel és megközelítőleg 50 fő elszállásolására alkalmas szálláshely, parkoló, tanösvény, és egy szabadtéri, a szabványoknak megfelelő kézilabda pálya.

A 0-3 éves korosztályt érintve a Biztos Kezdet programban résztvevő családok számára biztosít nyaralási lehetőséget a magyarkúti tábor. Az Önkormányzat fontosnak tartja a kerület gyermekei részére a hasznos időtöltést, valamint azon gyermekek elfoglaltságának biztosítását a nyári szünidő idejére, akiknek szülei dolgoznak, ezért korábbiakban az Orczy parkban, majd 2012. évtől a Józsefvárosi Közösségi Házak Nonprofit Kft (jelenlegi nevén: Józsefvárosi Közösségeiért Nonprofit Zrt.) szervezésében a Magdolna negyed területén biztosít a gyermeknek nyári napközis tábort, ahol honismereti kirándulások, túrák a természetben, két kiváló sportpálya által nyújtott sportfoglalkozások színesítik a gyermekek nyári időtöltését.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapvető feltétele az egészséges táplálkozás. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű és minőségű egészséges táplálékhoz. Ezért van nagy jelentősége az önkormányzat által

szervezett intézményekben történő közétkeztetésnek. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok gyermekei számára az étkezés térítésmentesen biztosított a bölcsődében, óvodában és az általános iskolákban, a rászoruló középiskolai tanulmányokat folytató gyermekek esetében a térítési díj mértéke 50%. Józsefváros Önkormányzata további étkeztetési támogatást nyújt az ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésben nem részesülő, illetve 50 %-os kedvezményben részesülő gyermekek részére.

Az Önkormányzat évek óta gondoskodik a kerületben élő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő iskoláskorú gyermekek nyári szünetben történő ingyenes étkeztetéséről, melyet 2012-től a Józsefvárosi Közösségi Házak Nonprofit Kft. által szervezett nyári napközis tábor keretében biztosított.

2013-ban 250 szociálisan rászoruló gyermekek nyári étkeztetését vállalta az önkormányzat. 2017. évben a nyári-gyermekétkeztetés keretében összesen 70 gyermeknek került kiosztásra meleg étel.

A gyermekek napközbeni ellátását az önkormányzat fenntartásában lévő Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék (JEB) 7 telephelyén biztosítja 492 férőhelyen.

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	6	362	n.a	420
2014	6	380	n.a	420
2015	7	447	n.a	492
2016	7	431	n.a	492
2017	7	437	n.a	492

önkormányzat

Józsefvárosban 2017-ben a 3 éven aluliak 18,14 %-a, országos szinten a korosztály mintegy 12,7 %-a jár bölcsődébe.

Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék (JEB) (1083 Budapest, Szigetvári utca 1.)

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék intézménye 492 férőhelyen, 7 tagintézményben biztosítja az illetékességi területen a lakó- illetve tartózkodási hellyel rendelkező családban élő három éven aluli gyermekek gondozását-nevelését, harmonikus testi-szellemi fejlődésüknek segítségét az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

Kötelező alapellátás

A JEB a családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését napközbeni, gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítja napos bölcsődei szolgáltatásként.

A bölcsődékben minden gyermek családi légkörben, saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja a szabad játék örömét, élmény és fantázia világa gazdagodhat. A bölcsődébe járó gyermekekből, a családjaikkal együttműködve, személyiségi jogaik tiszteletben tartása mellett, a világra nyitott, önálló, a közösségi együttélés alapvető szabályait elfogadó gyermekek nevelésére töreksenek. Az ünnepek megtartása, a népszokások, hagyományok, a múlt értékeinek megőrzése és beépítése a mindennapokba nagyon fontos nemcsak a családok, hanem a bölcsődék életében is.

A bölcsődékben az előjegyzés és a gyermekek felvétele az üres férőhelyekre egész évben folyamatos.

A kerületben valamennyi bölcsőde a szülők munkarendjéhez igazodva, reggel 6 órakor nyit, és este 18 órakor zár. Nyáron a bölcsődék felváltva, 3-3 hétre zárva tartanak, amikor ügyeletes bölcsődék biztosítják a gyermekek folyamatos ellátását.

A gyermekek bölcsődei felvétele bölcsődelátogatással, majd a kisgyermeknevelő családlátogatásával, valamint a szülővel történő fokozatos beszoktatással kezdődik. Ezek a találkozások adnak alkalmat arra, hogy a szülők megismerjék a gyermek saját kisgyermeknevelőjét, a bölcsődei gondozás – nevelés elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig a szülők segítségével megismerje a gyermeket, annak egyéni szokásait, megkönnyítve ezzel a kisgyermek részére az új környezet elfogadását.

A bölcsődei gondozás-nevelés célja a gyermek testi-lelki harmóniájának, kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése. A bölcsődei nevelés-gondozás az érzelmi fejlődés, a szocializáció és egészséges életmód megalapozása.

Minden bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik. Nagyon fontos a gyermekek egészséges táplálása, az életkornak megfelelő étrend biztosítása, melynek érdekében a szakorvosi ajánlás mellett a különböző igényeket is (diétás, vallási, illetve étel allergia szempontokat) figyelembe veszik. Az étlapok összeállítása a JEB alkalmazásában álló szakképzett dietetikus, a bölcsődei gyermekorvos, az élelmezésvezető és bölcsődevezető közös egyeztetésével történik. A JEB saját honlapján folyamatosan hozzáférhető az aktuális gyermekétlap, továbbá minden hónapban a gyermekek legkedveltebb ételeinek receptjeit is olvashatják a szülők.

A Tücsök-lak Bölcsőde tagintézmény biztosítja a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását. 2017. évben 8 fő SNI-s gyermek nappali ellátását biztosították.

Szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig, fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésen vehet részt a bölcsődében. Az egész napos tevékenység a különleges gondozási igény kielégítését szolgálja csoportos vagy egyéni formában. Az egyéni fejlesztések érdekében a fejlesztő-tornaszobában heti rendszerességgel a foglalkozásokat a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat VII: kerületi Tagintézményének gyógypedagógusai vezetik.

A JEB és a Szakszolgálat fejlesztő szakemberei együttműködési megállapodás keretében 2017. év márciusában is korai fejlődéssel kapcsolatos szűrést végeztek a bölcsődékben annak

érdekében, hogy azok a gyermekek, akiknél beszéd, mozgáskoordinációs, figyelemzavar vagy bármilyen fejlődésbeli lemaradás, megtorpanás észlelhető, minél előbb megfelelő ellátásban részesülhessenek.

Az alapellátáson túli, önként vállalt szolgáltatások

A JEB az alapellátáson túl szolgáltatásként egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatásokkal is segíti a családokat.

Térítési díj ellenében:

- egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatás:
 - időszakos gyermekfelügyelet (a felmerülő igényeknek megfelelően mind a 7 bölcsődében)

Térítésmentesen:

- egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatás:
 - játszóház, - családi délután,
 - fejlesztő eszközök, alapvető gyermekgondozási eszközök kölcsönzése,
 - prevenciós fejlesztő programok,
 - gyógypedagógus,
 - pszichológus tanácsadás,
 - integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens,
 - otthoni gyermekgondozás,
 - Biztos Kezdet Gyerekház,
 - fejlődési ütem korai szűrése,
 - sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének segítése.

Az országban egyedülállóan tíz éve bevezettek egy „Komplex korai szűrő és fejlesztőprogramot”, ami 2003 évben az ICSSZEM támogatásával és felkérésére kiegészült a „**Biztos Kezdet**” modellprogrammal.

A két program célja, a kisgyermeket nevelő családok komplex segítése oly módon, hogy minden kisgyermek a tanköteles kor kezdetére elérje képességeinek maximumát.

Józsefváros vezetése kiemelt figyelmet fordít a 3 év alatti gyermekek ellátása érdekében a bölcsődéken kívül házi gyermekfelügyeletet, játszóházat, játékkölcsönzési lehetőséget biztosít. Az Önkormányzat önként vállalt feladatellátás keretében biztosítja, az első sorban hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskort még el nem ért gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési megtorpanásokat észlelő, a szülői kompetenciákat erősítő, társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatást. A Biztos Kezdet Gyerekház biztosít a gyermekek számára képesség-kibontakoztató foglalkozást, állapotfelmérést, fejlesztést. A szülők számára biztosítja a foglalkozásokon a gyermekekkel együtt történő részvételt, személyiség- és kompetenciafejlesztést célzó, valamint egyéb preventív célú programokon, közösségi rendezvényeken történő részvétel lehetőségét. A helyi szükségleteknek megfelelően a szülők részére védőnői, orvosi, dietetikus, egyéb külsős meghívott szakemberek általi tanácsadásokat, konzultációs lehetőséget biztosít, szülői csoportos beszélgetéseket szervez. Különböző módszerek alkalmazásával segíti a szülőket, hogy visszajelzéseket kapjanak a gyermekkel való kommunikációjukról, nevelési módszereikről.

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék az egyedülálló bölcsőde múzeumot és több sószobát is működtető, magas színvonalú módszertani tevékenységet ellátó, számtalan képzést és innovatív programot indító intézménye a kerületnek. A 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása elengedhetetlen a nők (édesanyák) munkába állása szempontjából, valamint a hátrányos helyzetű gyermekek kiegyensúlyozottabb testi, lelki és intellektuális fejlődésének biztosítása érdekében.

Az óvoda a kisgyermek 3 éves korától a tankötelezettség kezdetéig biztosít ellátást. Óvodába felvehető az a kisgyermek is, aki a 3. életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti.

Az óvodakötelezettség intézménye – legalább napi négy órában való kötelező óvodai nevelésben való részvétel – 2015. szeptember 1. napját megelőzően az 5 éves korosztályt érintette, ezt követően minden érintett korosztály részére bevezetésre került.

Józsefváros Önkormányzata 2015. augusztus 1-jével a kerületi 13 óvodát egyesítéssel átszervezte, melynek következtében a Napraforgó Egyesített Óvoda 1 székhely intézménnyel és 13 tagintézménnyel működik tovább. Az óvodai nevelés tárgyi és személyi feltételei biztosítottak.

A Napraforgó Egyesített Óvoda esélyegyenlőséget biztosító feladatai:

- HH/HHH gyermekek teljes körű be óvodáztatásával biztosítani az esélyegyenlőséget,
- a gyermekcsoportokban a HH/HHH gyermekek egyenlő elosztásával biztosítani óvodai-, és csoport szinten a szegregációmentességet,
- egyéni, differenciált készség- és képességfejlesztés, egyénre tervezetten, a gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követésével,
- hatékony együttműködés kialakítása a szülőkkel, valamint az óvodán kívüli társadalmi és civil szervezetekkel.

Az óvodai hiányzások minimalizálása érdekében barátságos, családi légkört alakítottak ki. Fontosnak tartják a szülői házzal való nyitott kapcsolatot. Napi konzultációt folytatnak a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleivel. Folyamatosan figyelemmel kísérik a hiányzásokat és azok okait. Szükség esetén meglátogatják az érintett családokat a családsegítő, a gyermekjóléti szolgálat segítségével.

A gyermekvédelemmel, a szociális segítségnyújtással kapcsolatos munka folyamatos, melyet a gyermekvédelmi felelősök látnak el. Ennek keretén belül szükség esetén kezdeményezik a gyermekjóléti szolgáltatásokat, együttműködnek a szociális ellátórendszerrel. Adományokat gyűjtenek (ruhák, játékok, könyvek), bábelőadásokat szerveznek.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Tudatos óvodai pedagógiai munkára volt szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai neveléssel csökkenteni tudják.

Megvalósult a HHH gyermekek szüleivel való kapcsolattartás, együttműködés:

- Személyes kapcsolattartás kialakítása minden szülővel (családlátogatás, egyéni beszélgetések, szülői értekezletek, fogadóórák).
- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása.
- Rendszeres napi, heti tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről.

- Az egyéni fejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése (gyermekek munkáinak kihelyezése a szülői tájékoztatótáblákra).
- A szülői részvétel biztosítása foglalkozásokon, a nap bármely időszakában betekintési lehetőség az óvodai életbe.
- Egyéni beszélgetések során igény szerint a gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése.
- A Szülői Közösség fejlesztése, az azonos értékrend megteremtése érdekében.

Az óvodai nevelőmunkát színesítik a különböző programok, rendezvények. Élményt adnak, és olyan helyszínekre szerveznek programokat, kirándulásokat, színház,- múzeumlátogatásokat ahová az óvodások nagy része nem jutna el.

Az alábbi táblázat az önkormányzati fenntartású óvodák mellett a Budapesti Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola és Készségfejlesztő Iskola óvodájának adatait is tartalmazza. Ebben az óvodában szegregáltan nevelik a közép súlyos értelmi fogyatékos gyermekeket.

Az óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai nevelésben)
2013	2131	66	1681	18	1267	3
2014	2204	66	1681	18	1457	3
2015	2230	67	1681	18	1432	3
2016	2185	66	1681	18	1392	3
2017	2129	63	1660	17	1367	3

TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8.§ (2) bekezdése alapján a jegyző – az egyházi és magán fenntartású intézmények esetében a fenntartó – a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti, felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

Az önkormányzati fenntartású óvodák tudják fogadni az óvodáskorú gyermekeket.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

2012. évben a közoktatási intézményi feladatok mindegyike ellátott volt a kerületben 13 saját fenntartású napközi otthonos óvoda és 5 általános iskola, egy általános művelődési központ (általános iskola és gimnázium) révén, ezen kívül 1 egységes gyógypedagógiai módszertani központot és általános iskolát is működtetett a kerület. A kerületben 3 fővárosi fenntartású általános iskola, 5 egyéb fenntartású óvoda és általános iskola (alapítványi, egyházi), 10 fővárosi fenntartású középiskola, és 11 egyéb fenntartású középiskola biztosította a nevelés-oktatást.

2013-ban a korábban kerületi fenntartásban lévő intézmények a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Budapest VIII. Tankerülete fenntartásába kerültek, az intézmények működtetéséről 2016. december 31-ig a Józsefvárosi Önkormányzat a Józsefvárosi Intézményműködtető Központ által gondoskodott. 2017. január 1-től a működtetés és a fenntartás is a Belső-Pesti Tankerületi Központba került.

Józsefváros területén a Belső-Pesti Tankerületi Központ által fenntartott 13 intézmény (5 általános iskola, 1 gyógypedagógiai módszertani intézmény és általános iskola, 1 gyógypedagógiai óvoda, általános iskola és készségfejlesztő iskola 2 általános iskola és gimnázium, 1 gimnázium, 1 szakgimnázium, 1 kollégium és 1 alapfokú művészeti iskola) mellett, további 12 nem állami fenntartású intézmény működik (2 óvoda, 2 általános iskola és 8 többcélú intézmény (gimnázium, szakgimnázium, szakiskola).

Az alapfokú művészetoktatás és a pedagógiai szakszolgáltatások továbbra is helyben elérhetőek.

A Belső-Pesti Tankerületi Központ köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési terve a sajátos nevelési igényű gyermekek és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek mellett kiemelten foglalkozik a végzettség nélküli iskolaelhagyókkal. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 37. pontja szerint lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

A lemorzsolódó fiatalok legfontosabb egyéni és családi jellemzői: alacsony iskolázott szülők, nagycsalád, roma származás, iskolai kudarcok, hiányzás, az átlagos tanulónál negatívabb kép az iskoláról, az átlagos tanulóhoz képest negatívabb hozzáállás a tanuláshoz, pályaválasztási kényszer. Emellett alacsony iskolai motiváció, a hiányzás a gyenge felkészültség komoly kockázati tényezőt jelent a lemorzsolódásban.

A Köznevelés Információs Rendszerének része a lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző és pedagógiai támogató rendszer. A rendszer szerint a 2017/2018. tanév II. félévében a VIII. kerületi iskolákban a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma 238 fő. A lemorzsolódás aránya a 2017/2018. tanévben a VIII. kerületben 15,62 %. Ez elsősorban az általános iskolákat érintette.

Az intézkedési terv alapján elérendő cél: a roma tanulók elosztása, a HH és HHH tanulók magasabb számban kerüljenek az emelt szintű oktatásba, a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulók széles körű, szakszerű integrációja, a lemorzsolódások és a hiányzások számának csökkentése és egységes monitoring és fogalomrendszer kimunkálása.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretein belül került megszervezésre.

A szegregáltan oktatható, enyhe értelmi fogyatékos tanulók általános iskolai nevelését, oktatását a Józsefvárosi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Általános Iskola (JEGYMIAI) látja el. Az iskola 8 évfolyammal működik, ahol alapfokú gyógypedagógiai nevelés-oktatás folyik, a mozgásszervi, beszéd-fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő enyhe értelmi fogyatékos és érzékszervi fogyatékos gyermekek számára.

A kerületi sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a JEGYMIAI utazó gyógypedagógusai is segítik.

A közép-súlyos értelmi fogyatékos gyermekek nevelését-oktatását a Budapesti Bárczi Gusztáv Óvoda Általános Iskola és Készségfejlesztő Iskola végzi.

Az alábbi táblázat az integráltan nevelhető-oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek számának alakulását mutatja be.

tanév	óvoda	iskola	összesen
2009/2010 tanév	17	202	219
2010/2011 tanév	22	203	225
2011/2012 tanév	20	202	222
2012/2013 tanév	20	217	237
2013/2014 tanév	17	146	163
2014/2015 tanév	27	139	166
2015/2016. tanév	38	136	174
2016/2017 tanév	47	133	180

2017/2018 tanév	39	184	223

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat

A sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek/tanulók, nevelését-oktatását a köznevelési intézmények alapító okiratuk, illetve szakmai alapidokumentumuk szerint látják el. Az alábbi táblázatok bemutatják, hogy a kerületi köznevelési intézményekben hogyan oszlik meg az SNI tanulók integrált nevelése-oktatása.

Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása a Józsefvárosi Önkormányzat által fenntartott óvodákban

Ssz.	Intézmény neve, címe	Nkt. 4. § 25. pont (2017.09.01-től) - mozgásszervi (Virágkoszorú, TÁTIKA) - érzékszervi (Hétszínvirág, Pitypang, Csodasziget, Százszorszép) - értelmi (Napsugár, Szivárvány, Csodasziget) - beszéd fogyatékos (Várunk Rád, Napsugár, Hétszínvirág, Mesepalota, Szivárvány, Napraforgó, Katica, Csodasziget) - halmozottan fogyatékos (Hétszínvirág, Szivárvány, Napsugár, Csodasziget) - autizmus spektrum zavar (Kincskereső) - egyéb pszichés fejlődési zavar (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavar) (Napraforgó Egyesített Óvoda valamennyi tagóvodája)
1.	Gyerek-Virág Tagóvoda 1082 Bp. Baross u. 111/b	Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő fogyatékosok.
2.	Kincskereső Tagóvoda 1089 Bp. Bláthy Ottó u. 35.	Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján autizmus spektrum zavarral és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.
3.	Várunk Rád Tagóvoda 1086 Bp. Csobánc u. 5.	Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján beszéd fogyatékosok és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.

4.	Napsugár Tagóvoda 1086 Bp. Dankó u. 31.	Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon <i>különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű</i> gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján értelmi fogyatékosok, beszédfogyatékosok, vagy halmozottan fogyatékosok (értelmi és beszédfogyatékosok), valamint egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.
5.	Hétszínvirág Tagóvoda 1081 Bp. Kun u. 3.	Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon <i>különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű</i> gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján érzékszervi (látási) fogyatékos, beszédfogyatékosok, vagy halmozottan fogyatékosok (érzékszervi és beszédfogyatékosok), valamint egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.
6.	Mesepalota Tagóvoda 1085 Bp. Somogyi B. u. 9- 15.	Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon <i>különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű</i> gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján beszédfogyatékosok és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.
7.	TÁ-TI-KA Tagóvoda 1088 Bp. Rákóczi út 15.	Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon <i>különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű</i> gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi fogyatékosok és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek..
8.	Pitypang Tagóvoda 1087 Bp. Százados út 14.	Az óvodai nevelés keretében végzik az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon <i>különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű</i> gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján érzékszervi (hallási) fogyatékosok és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek..
9.	Szivárvány Tagóvoda 1083 Bp. Szigony u. 18.	Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon <i>különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű</i> gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján értelmi fogyatékosok, beszédfogyatékosok, vagy halmozottan fogyatékosok (értelmi és beszédfogyatékosok), valamint egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.
10.	Százsorszép Tagóvoda 1086 Bp. Szűz u.	Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon <i>különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű</i>

	2.	<i>gyermek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján érzékszervi (hallási) fogyatékosok és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek..</i>
11.	Napraforgó Tagóvoda 1084 Bp. Tolnai Lajos u. 7-9.	<i>Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján beszéd fogyatékosok, és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.</i>
12.	KATICA Tagóvoda 1089 Bp. Vajda Péter u. 37.	<i>Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján beszéd fogyatékosok, és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.</i>
13.	Csodasziget Tagóvoda 1083 Budapest, Tömő u. 38/A	<i>Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján érzékszervi (látási) fogyatékosok, értelmi fogyatékosok, beszéd fogyatékosok, halmozottan fogyatékos értelmi és beszéd fogyatékosok, érzékszervi (látási) és beszéd fogyatékosok, érzékszervi (látási), értelmi és beszéd fogyatékosok, valamint egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.</i>
14.	Virágkoszorú Tagóvoda 1083 Budapest, Baross u. 91.	<i>Az óvodai nevelés keretében végzik a roma kulturális nevelést magyar nyelven, és az Nkt. 4. § 25. pontja szerinti azon különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi fogyatékosok, és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.</i>

Az óvodákban az egyéni fejlesztés a fejlesztő pedagógusok munkája során valósul meg. A nevelési év elején történik, a gyermekek fejlettségét mérő vizsgálata a DIFER és a SINDELAR mérőeszközök segítségével. A mérési eredmények tükrében készülnek el az egyéni fejlesztési tervek. A sajátos nevelési igényű gyermekek hetente 2-3 alkalommal részesülnek egyéni vagy mikro csoportos fejlesztésben. Éves szinten a fejlesztő pedagógusok tagóvodánként 25-35 gyermekkel foglalkoznak.

Sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai nevelése-oktatása, ellátása a Józsefvárosi iskolákban

Ssz.	Intézmény neve, címe:	Nkt. 4. § 25. pont (2017.09.01-től) mozgásszervi (Németh) érezkszervi (Deák, Losonci, Németh) értelmi, (Deák, Vajda) beszéd fogyatékos (Losonci, Németh, Molnár, Vajda) halmozottan fogy. (Deák, Németh) autizmus spektrum zavar (Deák) egy pszichés fejlődési zavar (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavar) (Deák, Lakatos, Losonci, Németh, Molnár, Vajda))
1.	Deák Diák Általános Iskola 1081 Bp. II. János Pál pápa tér 4.	Az intézmény szakértői bizottság szakértői véleménye alapján ellátja a köznevelési törvény 4.§ 25. pontja szerint: a különleges bánásmódot igénylő beszéd fogyatékos, érezkszervi fogyatékos (hallási) értelmi fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral, illetve egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő sajátos nevelési igényű tanulók oktatását is.
2.	Lakatos Menyhért Általános Iskola és Gimnázium 1086 Bp. Bauer Sándor u. 6-8.	Az intézmény magyar nyelvű roma nemzetiségi nevelés-oktatást folytat, valamint <i>szakértői bizottság szakértői véleménye</i> alapján ellátja a köznevelési törvény 4. § 25. pontja szerint: a különleges bánásmódot igénylő egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő sajátos nevelési igényű tanulók oktatását is.
3.	Losonci Téri Általános Iskola 1083 Bp. Losonci tér 1.	Az intézmény magyar nyelvű roma nemzetiségi nevelés-oktatást folytat, valamint szakértői bizottság szakértői véleménye alapján ellátja a köznevelési törvény 4.§ 25. pontja szerint: a különleges bánásmódot igénylő beszéd fogyatékos, érezkszervi (hallási) fogyatékos, valamint egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő sajátos nevelési igényű tanulók oktatását is.
4.	Budapest VIII. Kerületi Németh László Általános Iskola 1084 Bp. Német u. 14.	Az intézmény magyar nyelvű roma nemzetiségi nevelés-oktatást folytat, valamint szakértői bizottság szakértői véleménye alapján ellátja a köznevelési törvény 4.§ 25. pontja szerint: a különleges bánásmódot igénylő beszéd fogyatékos, érezkszervi (hallási) fogyatékos halmozottan fogyatékos, mozgásszervi fogyatékos és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő sajátos nevelési igényű tanulók oktatását is.

6.	Molnár Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola 1085 Bp. Somogyi B. u. 9-15.	Az intézmény magyar nyelvű roma nemzetiségi nevelés-oktatást folytat, valamint szakértői bizottság szakértői véleménye alapján ellátja a köznevelési törvény 4.§ 25. pontja szerint: a különleges bánásmódot igénylő beszéd fogyatékos, és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő sajátos nevelési igényű tanulók oktatását is.
7.	Vajda Péter Ének-zenei Általános és Sportiskola 1089 Bp. Vajda P. u. 25-31.	Az intézmény magyar nyelvű roma nemzetiségi nevelés-oktatást folytat, valamint szakértői bizottság szakértői véleménye alapján ellátja a köznevelési törvény 4.§ 25. pontja szerint: a különleges bánásmódot igénylő beszéd fogyatékos, értelmi fogyatékos és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő sajátos nevelési igényű tanulók oktatását is.

A sajátos nevelési igényű gyermekek neveléséhez az óvodapedagógusok felkészültek, fejlesztőpedagógus minden óvodában található, fejlesztő foglalkozásokat a JEGYMIAI utazógyógyepedagógusai is segítik. Az iskolákban az integráltan oktatható sajátos nevelési igényű tanulókat az intézmények fejlesztőpedagógusai és a JEGYMIAI utazó gyógyepedagógusai fejlesztik.

A köznevelés egyik legfőbb feladata az integrációtól az inklúzió felé való érdemi elmozdulás elősegítése. Ennek keretében szükséges az integrációnál magasabb szervezeti fokot igénylő inkluzív oktatás infrastrukturális, módszertani és oktatásszervezési feltételeinek megteremtése, valamint a kapcsolódó humán erőforrás fejlesztése a köznevelés minden szintjén, többek között az utazó gyógyepedagógusi hálózatok fejlesztése révén.

A sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülők esetében különös jelentőséggel bír a pedagógiai szakszolgálati intézmények által nyújtott megfelelő színvonalú ellátás, különös tekintettel a nevelési, továbbá a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás szakszolgálati tevékenységekre, ezért fontos feladat az ezekhez való hozzáférés további bővítése.

A gyermekkorban megtapasztalt személyes élmények, találkozások alapjaiban határozzák meg a felnőtt személy fogyatékos emberekhez való viszonyát. A társadalmi szemléletformálás e formái ezért különösen hatékonyak az óvodás- és iskoláskorú gyermekek körében, akik a köznevelés rendszerében koncentráltan szólíthatók meg. Erre építve tovább kell erősíteni a köznevelési intézményekben bonyolított, hiteles érintett személyekkel való találkozásokra, a velük való közös élményekre épülő, az emberi jogi megközelítést erősítő szemléletformáló programokat.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntes alapon benyújtott nyilatkozat alapján történik. 2013. szeptemberétől jelentős változás következett be a hátrányos (HH) és a halmozottan hátrányos helyzet (HHH) megállapításában. Ennek következtében 2014-től jelentősen csökkent a hátrányos helyzetű és

a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma. 2017-ben 2014. évhez képest 265 fővel növekedett a HH gyermekek száma.

év	HH	HHH	RGYK
2010	1958	776	3106
2011	2120	884	3185
2012	2566	1059	2896
2013	2669	1087	3006
2014	472	307	2807
2015	475	232	2384
2016	617	182	1882
2017	737	87	1420

Fontos feladat, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók ne kényszerüljenek magántanulói státuszba. Az iskolákban az utóbbi években uniós, önkormányzati és egyéb forrásokból számos program került kialakításra. A sikeres tanulást célzó programok közé tartoznak az integrációs (IPR) esélyegyenlőséget szolgáló és képesség-kibontakoztató programok, valamint a tehetséggondozó programok. Ezek keretében első osztályban kéttanítós módszert vezettek be, ahol fejlesztőpedagógusok napi rendszerességgel foglalkoznak rászoruló gyermekekkel és hangsúlyt kap a gyermekek differenciált fejlesztésének beépítése a tanításba. A pályaválasztás segítésére külön hangsúlyt helyeznek 7-8. osztályban kidolgozva a pályaeorientációs programok tervét, a továbbtanulás lehetőségét segítő tevékenységeket.

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A Mini-Manó Bölcsődében felülreprezentáltak a hátrányos helyzetű családok gyermekei. Az ő esetükben szükséges az alapellátáson felüli fejlesztés, felzárkóztatás.	Felfedező labor kialakítása, amely a gyermekek minden percepciójára hatva fejlesztő hatással van szociális helyzetüktől függetlenül.
A HH, az SNI és a veszélyeztetett gyermekek	Gyermekvédelmi jelzőrendszer fenntartása,

száma magas.	prevenció hatékonyságának növelése, egyéni fejlesztési lehetőségek biztosítása. Hatékonyabb együttműködés a tagok között. A HH , sportban tehetséges gyermekek kiválasztása és támogatása. Szülők tájékoztatása és a hátrányok csökkentése.
A családok nehéz anyagi helyzete, a nem megfelelő családmódel átadása, a nevelés, gondozás, törődés hiányából adódó veszélyeztetettség, elhanyagolás.	Tanácsadás a család szabadidős tevékenységeinek eltöltésére, helyszín biztosítása, fejlesztő tréningek szervezése. Érintett családok nyomon követése, környezettanulmány készítése. Folyamatos kapcsolattartás.
Lemorzsolódással veszélyeztetett gyermekek magas száma. Hiányzások magas száma az óvodákban.	Általános és középiskolai mentorprogramok működtetése. Kapcsolatfelvétel a szülőkkel, jelzőrendszeri tagok bevonása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők aránya az állandó népességen belül 2007-2016 között

év	lakónépesség (fő)	nők (fő)	%-a
2007	72924	38615	52,95
2008	72179	38028	52,69
2009	71633	37725	52,66
2010	71147	37331	52,47
2011	71015	37162	52,33
2012	71160	37077	52,10
2013	71247	36918	51,82
2014	72699	37359	51,39
2015	72587	37109	51,12
2016	72069	36654	50,86

Józsefvárosban a lakónépesség 2013-ig folyamatosan csökkent, 2013-tól lassú növekedés után stagnál, de nem érte el a 2007. évi népességszámot. A lakosságon belül a nők és a férfiak aránya közel azonos volt az elmúlt években. A nők lakossághoz viszonyított aránya 2016-ban 50,86 %. Míg 2013-ban 2589 fővel haladta meg a nők száma a férfiakét, addig 2016-ban 1239 fővel.

A Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia – Irányok és Célok 2010-2021. című 1004/2010.(I.21.) számú Kormány határozata alapján a célkitűzés:

- a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele,
- a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása,
- a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén,

- az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele,
- a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása,
- a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása (képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés).

A nemzeti jogszabályok közül a megkülönböztetés általános tilalmát az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdése rögzíti, valamint a XV. cikk (3) és (5) bekezdése kimondja, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, valamint Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

A családi és magánéletbeli feladatok és felelősségek általában a nőket terhelik. Túlnyomórészt a nők gondoskodnak a gyermekekről és az idősekről. Éppen ezért sokkal érzékenyebbek a munkahely távolságára, a túlmunkára. Biztosítani kell a munka és a magánéleti kötelezettségek összehangolását családon belül, a nők és férfiak számára egyaránt. A gyermek szülei idejének kitolódása a nők karrierépítésének erősödésére utalhat. 2011. március 1-je óta életkortól függetlenül öregségi nyugdíjra jogosultak azok a nők, akik legalább 40 év jogosultsági idővel rendelkeznek. A 40 éves kedvezményes nyugdíj megállapításához szükséges 32 év keresőtevékenységgel szerzett szolgálati idő, azon esetben pedig, ha a nő súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel ápolási díjban részesült, akkor minimum 30 év. A folyósítás kezdete óta folyamatosan emelkedik a 40 éves kedvezményes nyugdíjat igénylők száma. 2017. évben a nők közül 655 fő kapott saját jogú nyugellátást ezen a jogcímenen, az öregségi nyugdíjas nők 9,5 %-a.

A nőkkel szembeni diszkrimináció szinterei:

- Munkaerő-piaci hátrányok: A megváltozott gazdasági, társadalmi helyzetben a nők számára kevés esetben adatik meg a lehetőség, hogy egyáltalán felmerüljön annak kérdése, hogy szeretnék-e dolgozni. A kétkeresős családmódel általános elterjedésével a nők aktív szereplői a munkaerő-piacnak, de a munkaerő-piacra lépéstől kezdve hátrányos helyzetben vannak, mely az életpálya során egyre halmozódik. Ennek hátterében többek között a konzervatív háztartási munkamegosztás, a gyermekvállalási időszak miatti megszakítás húzódik.
- Hagyományos családi feladatmegosztás: A családi feladatmegosztás nemcsak a házimunkára, hanem a gyerekekről, partnerről, valamint az idős vagy beteg családtagról való gondoskodás területeire is kiterjed. Az utóbbi időben megfigyelhető a tendencia, hogy a férfiak egyre inkább részt kívánnak venni a gyermekek nevelésében és a róluk való gondoskodásban is. A KSH 2005-ben készített felmérése szerint Magyarországon az egyszülős családok 87%-ban anya gyerekekkel típusú családok. Az egyedülálló anya helyzete különösen nehéz, a munkaerő-piacon többszörös hátránnyal indul, főleg akkor, ha gyermeke vagy gyermekei 15 év alattiak.
- Alacsony részvétel a közéletben: A rendszerváltás után is elmondható, hogy egyre kevesebb nő vesz részt a közéletben, a döntéshozó testületekben. Az, hogy kimaradnak a politikai döntéshozásból, vagy a vállalatirányításból az egész társadalomra nézve hátrányos lehet, hiszen olyan nézőpontok hiányoznak a tervezési, döntési folyamatokból, melyeknek meglátására bizonyítottan a gyengébbik nem képes. Az

azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvétele nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdekeket.

- **Nők elleni erőszak:** A nők elleni erőszakos magatartásnak több formáját ismerjük, ide tartozik a zaklatás, a szexuális erőszak, és a családon belüli erőszak. A családon belüli erőszaknak több fajtája van: szóbeli, lelki, testi, szexuális és gazdasági (anyagi).

A női esélyegyenlőség területei között szoros a kapcsolat: a nő kiszolgáltatott helyzete munkaerő-piaci helyzetéből, családon belül beöltött szerepéből is következik.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az utóbbi években nő a nők gazdasági aktivitása, a klasszikus családellátó szerep mellett a munkaerő-piaci, gazdasági bizonytalanság nyomán egyre több családban vált az anya is pénzkeresővé, ily módon manapság a család és a munkahely elvárásainak is meg kell felelni.

A demográfiai adatok szerint a település összlakosságának 50,86%-a nő, a népesség nemek szerinti megoszlása helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességhez viszonyítva a 65 év feletti nők aránya 9,88%.

A tapasztalatok szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év felettek, a pályakezdők és a kisgyermekesek. Ezekben a csoportokban tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel.

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő (		Férfi)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	25777	26276	52 053	1860	7,2%	1775	6,8%	3 635	7,0%
2014	26124	27116	53 240	1544	5,9%	1353	5,0%	2 897	5,4%
2015	25975	27233	53 208	1375	5,3%	1188	4,4%	2 563	4,8%
2016	25633	27102	52 735	950	3,7%	790	2,9%	1 740	3,3%
2017	n.a	n.a	52 478	562	-	477	-	1 039	2,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti kimutatás alapján a munkanélküliek száma nemek szerinti megoszlása szerint magasabb a nők munkanélkülisége a férfiakéhoz képest.

A nők és férfiak közötti különbség a munkaerő-piaci szegregáció jelenségében is nyomon követhetően elkülönülnek azok az állások, amelyekben női és azok, amelyekben férfi

munkaerőt részesítenek előnyben. A nők nagyobb hányada a nőies szakmákban dolgozik (tanár, óvónő, ápolónő), a két nem között szektorális különbségek figyelhetők meg.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Magyarországon a nők munkavállalását befolyásolja a családban nevelkedő gyermekek száma, minél kevesebb gyermeke van egy nőnek, annál többen jelennek meg a munkaerő-piacon. A rugalmas, egyedi feltételek (pl.: részmunkaidős foglalkoztatás, otthoni vagy távmunka, rugalmas munkaidő biztosítása) segítség lehet a nőknek a családi életben és munkahelyi karrierjük építésében. A kisgyermekes családok esélyeit a szolgáltatási hiányosságok is rontják, a munkaerő-piaci esélyek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek számának alakítása. Kerületünkben a gyermekek napközbeni ellátása megoldottnak tekinthető a működő hét bölcsődével és 14 tagóvodával.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és jövőbeli gyermekére fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása már várandós korban megkezdődik beszélgetések, családlátogatás formájában. A védőnők segítséget nyújtanak a családi- szociális juttatások megismerésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nők elleni erőszak lehet családon belüli erőszak, szexuális zaklatás, nemi erőszak, emberkereskedelem, prostitúció, kényszerházasság. A nők elleni kapcsolati erőszak elkövetője általában férfi, akitől az áldozat többé vagy kevésbé függ, vagy függött, vagy akivel szemben az áldozat épp függetlenségét igyekezett megvédeni.

A családon belüli erőszak jellemzően családon belül marad, hiszen a nőket, családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része felderítetlen. Ennek oka, hogy az erőszakot elszenvedők egy része nem tudja hova fordulhatna, másik része fél a további következményektől. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján nő a felderíthető esetek száma, egyre többen tudják, hova fordulhatnak problémáikkal segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Az otthontalanná vált szülő kérelmére családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani a szülőjétől. A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat 4 db krízislakást működtetett, mely 2018. január 1-től a Családok Átmeneti Otthonának külső telephelyeként működik. 2012. április 3-tól- 2017. december 31-ig az S.O.S Krízis Alapítvány feladat-ellátási szerződés alapján biztosított 4+4 férőhelyet a VIII. kerületi lakosoknak az általuk működtetett Családok Átmeneti Otthonában.

2018. január 1. napjával a 1086 Budapest, Koszorú utca 14-16. szám alatt 34 férőhelyes Családok Átmeneti Otthona intézmény került kialakításra a JSzSzGyK telephelyeként. A Kisfaludy u. 5. fsz. 4. szám alatti telephelyen 6 férőhelyet, a Sárkány utca 14. fsz. 1., a Karácsony Sándor utca 22. I.em. 22. szám, és a Kőrös utca 4/a I. em. 9. szám alatti külső férőhelyeken 4 férőhelyet, összesen 12 férőhelyet biztosít.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Józsefváros közéletében a nők mindig kaptak szerepet. A Képviselő-testület tagjai többségében férfiak, de 2006-2010 között a 30 fős testületben 9 fő női képviselő volt, jelenleg a 17 fős testületben 4 fő női képviselő dolgozik. A Hivatal vezetését tekintve a 3 alpolgármester közül 1 nő, valamint a Hivatal jegyzője és aljegyzője is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, a gyermeküket egyedül nevelő anyák, a roma nők, valamint a 45 év felettek esetében többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon. Ennek oka többek között a társadalom hagyományosan berögződött családmodellje, miszerint a nőnek otthon a család mellett van a helye és nem a munkaerő-piacon. Ezt a szemléletet súlyosbítják a nőkkal kapcsolatban fennálló negatív sztereotípiák.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a nők túlzott leterheltsége	szabadidős programok, Én/Idő program bevezetése. Gyermekfelügyelet biztosítása.
magasabb a nyilvántartott női álláskeresők száma, mint a férfiaké.	képzések szervezése, állásbörze

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az öregedés folyamatként kezelendő, nem köthető egy életkorhoz vagy eseményhez. Az öregedés nem a nyugdíjba vonulással, és nem is egy bizonyos életkor elérésével kezdődik. Az aktív öregedés az a folyamat, amely az egészség, a társadalmi részvétel és a biztonság lehetőségei között az optimális egyensúlyt megtalálja, hogy az emberek megtarthassák megszokott életminőségüket az öregedés folyamatában.

Magyarország Idősügyi Nemzeti Stratégiát fogadott el 2009-2034-ig, mely több mint 20 évre megfogalmazza azokat a javaslatokat, melyekkel biztonságosan és méltó körülmények között élhetnek az idős emberek. A stratégiában kiemelt szerepet kap az aktivitás és a függetlenség megőrzése, a biztonság, illetve a megfelelő életminőség garanciája, a betegség kockázatának alacsony szinten tartása és az esélyegyenlőség.

Korunkra jellemző, hogy megnőtt a születéskor várható élettartam, mely igazi kihívást jelent a modern társadalom számára.

Egyre több olyan háztartás van, amelyben idős személyek élnek. Minél idősebb személyről van szó, annál nagyobb az esélye annak, hogy az illető egyszemélyes háztartást tart fenn. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy csökken a házások és egyre növekszik az özvegyek és egyedül élők száma, növekszik az átlagéletkor, a nők élettartama hosszabb, magasabb a középkorúak halandósága.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Humánszolgáltatási Ügyosztály Családtámogatási Iroda nyilvántartása alapján a kerületben élő időskorú népesség települési és rendkívüli települési támogatásban részesülők aránya rendkívül alacsony.

A 2017. évben összesen 324 fő (65 év feletti) részesült valamilyen ellátási formában (települési és rendkívüli települési támogatás), mely a 65 év feletti lakosság 2,85%-át jelenti.

Az idősök jelentős része közüzemi, szolgáltatási díjhátralékkal nem rendelkezik, azt nem halmoz fel. A rendelkezésére álló anyagi erőforrásait úgy osztja be, hogy először a számláit fizeti ki és csak ezt követően gondolkodik egyéb kiadásokon. Minél idősebbekről van szó, annál kevésbé tudnak változtatni anyagi helyzetükön. Jellemzően megélhetési és gyógyszerköltségeik magasak, önellátó képességük korlátozott, segítségre, támogatásra szorulnak. Gyakran a családon belüli segítség fedezi a hirtelen kiadásokat. Nem a szegénységkockázat a legveszélyesebb az időskorú népesség esetén, hanem az aktivitás hiányából származó problémák.

A nagykorú gyermekek szülei iránti tartási kötelezettsége alkotmányos szintes is megjelenik. Az Alaptörvény XVI. cikke a gyermekek szülei iránti felelősségviselését fejezi ki annak előírásával, hogy a nagykorú gyermekek kötelesek gondoskodni rászoruló szüleikről. Ugyanez a kötelezettség a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 14.§-ában is megjelenik, amely szerint a nagykorú gyermeknek külön törvényben foglaltak szerint tartási kötelezettsége áll fenn azon szülőjével szemben, aki magát önhibáján kívül nem képes eltartani. Jellemző, hogy a lakásfenntartási kiadásokra és gyógyszerköltségekre fordított

összeg miatt az étkezésre jutó jövedelemhányad a minőségi ételek fogyasztását nem segíti. Az étkezésbeli szemléletmód változtatására is figyelmet kell fordítani. A betegségek megelőzésében, valamint leküzdésében is szerepet játszhat az étkezés mennyisége és minősége. Jelentős hányadukat fenyegeti az izoláció, a kirekesztődés veszélye, amely a betegségkockázatok növekedésével jár.

A fővárosban az idősek jelentős része nő, és egyszemélyes háztartásban él. A 65 év feletti 35 %-a legalább 15 éve él egyedül. Az egyedülálló időseket, különösen azokat, akiket nem látogatnak rendszeresen hozzátartozóik, fokozottan veszélyezteteti az izoláció, az elmagányosodás. Esetükben a természetes támogató rendszerek hiánya komoly problémát jelent. Az idősek számára, a fogyatékos emberekhez hasonlóan, problémát jelent az akadálymentes környezet hiánya is, hiszen az életkor növekedésével párhuzamosan az érzékszervi, mozgásszervi betegségek kockázata folyamatosan nő.

Józsefváros népessége és életkora	Nő (fő)	Férfi (fő)	Összesen (fő)
100+	33	15	48
95-99	88	29	117
90-94	318	107	425
80-89	1648	675	2323
70-79	3154	1936	5090
60-69	5128	4277	9405
19-59	24847	25124	49971
0-18	5145	5334	10479
Teljes népesség	40361	37497	77858

Népességnyilvántartó 2018

Józsefvárosban 2018-ban a teljes népességhez viszonyítva a 70 éven felüli lakosok (8003 fő) aránya 10,27 %, míg a 60 éven felüli lakosok (17408 fő) aránya már 22,35 %.

Ez az arány 2016-ban 23,28 % volt a 60 éven felüli lakosok tekintetében.

Főellátások	Nő (fő)	Férfi (fő)	Összesen (fő)
öregségi nyugdíjas	7486	4002	11488
korbetöltött öregségi nyugdíjas	6828	3993	10821
korhatár alatti öregségi nyugdíjas	3	9	12
nőknek járó 40 év jogosultság utáni ellátás	655	0	655
korhatár alattinak járó ellátás	43	178	221
korhatár előtti ellátások	18	19	37
szolgálati járandóság	25	158	183

rokkantsági és rehabilitációs ellátások	1057	829	1886
özvegyi és szülői nyugdíjas	175	29	204

Nyugdíjfolyósító 2017

A fenti táblázatban látható, hogy 2017-ben Józsefvárosban öregségi nyugdíjban részesült 11488 fő, mely tartalmazza a nőknek járó 40 év jogosultság utáni ellátást is.

Józsefváros Önkormányzata 2013. évben elnyerte az Idősbarát Önkormányzat díjat.

Józsefváros helyi szinten is kiemelten foglalkozik az idős emberek fizikai, lelki és anyagi támogatásával. Az Önkormányzat sokat tett a kerület idősebb polgárai életminőségének javítása érdekében, több olyan intézkedést hozott, amely segíti és megkönnyíti az életüket, a mindennapi boldogulásukat.

Többek között élelmiszersomaggal és fűtéstámogatással járul hozzá ahhoz, hogy csökkenjenek a kiadásaik. Az Idősbarát péntek keretében minden hét utolsó munkanapján egy mikrobusz ingyenesen viszi a kerületi időseket a szakrendelésekre és az okmányirodába. Az önkormányzat bevezette a Szűrőszombatokat is, amelyeken a józsefvárosiak ingyenes orvosi vizsgálatokon, szűréseken vehetnek részt. Ezt a szolgáltatást is többnyire a nyugdíjasok veszik igénybe. Az önkormányzat gondoskodik az idősek szabadidős programjairól is, hogy csökkentse a nyugdíjba vonulás utáni passzivitást és bezárkózást. A kerület idősklubjaiban minden nap színes programokkal várják a társaságra vágyókat. Kirándulásokat, múzeum- és színházlátogatásokat, kézműves foglalkozásokat, teadélutánokat szerveznek. A józsefvárosi nyugdíjasok egy hetes ingyenes üdülnésen is részt vehetnek a kerület káptalanfüredi táborában és évente többször kapnak gyógyfürdő-belépőt. Az önkormányzat azokra az idősödő és idős emberekre is gondol, akik még tanulni szeretnének. Ők informatikai- és nyelvtanfolyamra iratkozhatnak be. A Józsefvárosi Önkormányzat szeretne még több olyan szolgáltatást bevezetni, amely megkönnyíti és szebbé teszi a nyugdíjasok mindennapjait. A kerület idősügyi stratégiájának legfontosabb eleme az idősek ellátásának további fejlesztése és a minél szélesebb körű gondoskodás feltételeinek megteremtése. A Józsefvárosi Önkormányzat további célja, hogy egy rendszerbe terelje az idősekkel foglalkozó önkormányzati, civil, egyházi szervezeteket és eljuttassa az információkat mind a szervezetek, mind az idősek részére.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia az Egészségügyi Világszervezet életkor szerinti felosztását használja, mely szerint a 60-74 év közöttiek az idősödők, a 75-89 év közöttiek az idősek és a 90 év fölöttiek a nagyon idősök. Magyarországon a nyugdíjkorhatár az elmúlt időszakban folyamatosan emelkedett, mely problémát eredményez a munkaerő-piacon történő elhelyezkedés és megmaradás területén.

Az aktív időskor egyénre és a társadalom idősödő populációjára egyaránt vonatkoztatható, egészségben és fizikai, szellemi és mentális kapacitások birtokában megélt időskort jelent. Az

aktivitás nem jelent egyet a munkaerő-piaci aktivitással, ez kulturális, gazdasági, társadalmi, közéleti aktivitást jelent.

Az időskorúak megélhetését elsősorban biztosító jövedelem a nyugdíj, illetve egyéb nyugellátás. Az időskorúak járadéka azoknak az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (résznyugdíjhoz: legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz: legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak és jövedelemmel egyáltalán nem vagy csak minimális mértékben rendelkeznek.

Az időskorúak járadékát a járási (fővárosi kerületi) hivatal állapíthatja meg.

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2013	6 302	10 533	16 835
2014	6 045	10 228	16 273
2015	5 760	9 822	15 582
2016	5 672	9 489	15 161
2017	9 217	9 459	18 676

TEIR

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2013	58,57
2014	59,00
2015	63,08
2016	68,06
2017	84,00

TEIR

Az idősek programjait az önkormányzat fenntartásában működő Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekekjóléti Központ Nappali Ellátás szakmai egysége szervezi és a programok nagy része intézményeiben zajlanak. Az intézmény látja el a szociális étkeztetést is. Az Időskorúak Átmeneti Otthona (Ezüstfenyő Gondozóház) is a JSzSzGyK keretében működik.

Az idősek nappali ellátásának helyet adó idősek klubjai: Napraforgó Klub, Ciklámen Klub, Víg Otthon Klub, Őszikék Klub, Reménysugár Klub helyiségeiben aktív élet folyik. A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális és közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a kerület minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. A szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat:

- szabadidős programok szervezése

- egészségügyi alapellátás megszervezése szükség szerint, szakellátáshoz való hozzájutás segítése
- hivatalos ügyek intézésének segítése
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése
- speciális önszerveződő csoportok támogatása
- mentális tanácsadás
- egyéni és csoportos gyógytorna
- fodrász, pedikűr
- masszázs

A klubok szolgáltatásait 2017-ben 3352 fő vette igénybe. A női klubtagok létszáma (2130 fő) majdnem kétszerese a férfiakénak (1222 fő). A legtöbb klubtag a 65-69 év közötti korosztályba tartozik (837 fő). A legtöbb férfi a 70-74 év közötti korosztályba (86 fő), a legtöbb nő (546 fő) a 65-69 év közötti korosztályba tartozik.

Jellemző a kerületi szolgáltatásokra az egymásra épülés, az egyes ellátások személyre szabott biztosítása helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja, mely segíti az időst korának és egészségi állapotának megfelelő ellátás igénybevételéhez juttatni. A tapasztalatok alapján az intézmény filozófiája továbbra is a prevenció, az aktivizálás és a képessé tevés a saját lakókörnyezetébe történő mielőbbi visszatérésre, az egyéni problémákra reagáló rehabilitációs szolgáltatások nyújtása. Az aktív és teljes értékű idősor meglétét biztosító szolgáltatások/lehetőségek az alábbi csoportosításban kerületek összefoglalásra:

A kluboknak gazdag a program kínálata: kirándulások, mozi és színházlátogatások, kézműves foglalkozások, felolvasó estek, táncsoport működtetése, önmegvalósító klub.

A Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zrt. szervezésében informatikai képzés (webre nagyí, internet hozzáférés biztosítása, intergenerációs programok, az önkormányzati tulajdonú intézmények folyamatos akadálymentességének kiépítése segíti az időseket.

A kerületi polgárőrség az idősek klubjaiban, közösen a Rendőrkapitányság szakembereivel felvilágosítást, tanácsadást szervez az áldozattá válás elkerülése érdekében. Lehetőség van Józsefváros kártya kiváltására, mely számos kerületben található szolgáltatónál, és elfogadóhelyen biztosít kedvezményeket. A civil szervezetekkel történő együttműködés egyre jelentősebb az elmúlt időszakban, valamint 2010. év óta Idősügyi Tanács működik. A helyi időspolitikák kialakításánál a legfontosabb értékek, hogy az idősek a társadalom megbecsült tagjai legyenek, egészségesek legyenek, ne magányosodjanak el, valamint biztonságba és védettségben élhessenek. A jövőre vonatkozóan az önkormányzat fontosnak tartja az idősek ellátásának további fejlesztését, valamint a róluk minél szélesebb körű gondoskodás feltételeinek megteremtését.

Józsefváros Önkormányzatának Képviselő-testülete 2018-ban elfogadta a Smart City Stratégiát. A stratégia egyik projektje a digitális írástudás fejlesztése az idősek körében. Józsefváros, mint idősbarát önkormányzat különös figyelmet fordít az idősek ellátására, ennek megfelelően kiemelt célcsoportként tekint rájuk a digitális kompetenciák fejlesztése és digitális ismeretek terjesztése kapcsán. A projekt részei lehetnek: Okos-eszközök a mindennapokban – ismeretterjesztő előadások idősödőknek (65-74 éves korosztály számára),

és időseknek (75 évtől), Okos-eszközök használata a gyakorlatban – kiscsoportos foglalkozások, fiatalokkal tartott generációs-együttműködést segítő program, „Digi-Klub” – mentális képességek/készségek megőrzése, fejlesztése.

6.3 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas az egyedül élők aránya	aktivitás és a függetlenséget megőrző programok szolgáltatások szervezése, képzések igény szerinti bővítése
Folyamatosan emelkedik a nyilvántartott álláskeresők száma az 59 év feletti korcsoportban.	képzések szervezése (számítástechnikai képzés), szabadidős programok szervezése.
alacsony a szociális támogatást igénybe vevők száma	önkormányzati segélyezési rendszer ismertetése, esetleg szükséges korrekciók elvégzése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Különleges figyelmet kell kapniuk azoknak az embertársainknak, akik valamilyen fogyatékossgal élnek, hiszen ők is egyenrangú és aktív tagjai akarnak lenni a társadalomnak. A társadalomba való be-, illetve visszailleszkedés érdekében segítségre szorulnak a társadalom mindazon tagjai, akik bármilyen oknál fogva (betegség, fogyatékossg, munkaképesség megváltozása, munkanélküliség, családi körülmények vagy a család hiánya, szenvedélybetegségek) társadalmi beilleszkedési akadályokkal, nehézségekkel küzdenek.

A fogyatékos emberek a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportjai közé tartoznak. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint a fogyatékkal élők száma 457 ezer fő volt (a népesség 4,6%-a), a népszámlálási törvény értelmében a válaszadás önkéntes, a lakosság 89 százaléka válaszolt rá. A fogyatékos népességen belül az előző népszámlálási adathoz hasonlóan a mozgássérülteké a legnépesebb csoport (közel 50%), ezt követően a látássérült, hallássérült, mentálisan sérült, értelmi fogyatékos.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény szerint a fogyatékkal élő emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal, és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. Olyan körülményeket kell megteremteni, amely integrálhatja a fogyatékkal élőket. Meg kell előzni az állapot rosszabbodást, illetőleg annak következményeit. Kiemelten kell kezelni a fogyatékos személyek sajátos szükségleteit, meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való aktív, egyenrangú és egyenlő esélyű részvételt.

Kiemelten kezelendő az egyenlő esélyű hozzáférés a közszolgáltatáshoz. Fontos, hogy mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban akadályozott emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető legyen mind a közszolgáltatást nyújtó épület, mind a szolgáltató. A középületeknek a nyilvánosság számára nyitva álló része mindenki számára megközelíthető és bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, a szolgáltatásai teljes mértékben használhatók legyenek. A fogyatékos személyeket megilleti az akadálymentes környezet mellett, hogy a közérdekű információkhoz hozzájussanak, a biztonságos közlekedést, tömegközlekedést igénybe tudják venni, valamint álljon rendelkezésre megfelelő számú és alapterületű parkolóhely részükre. A mindennapi életben segítségükre álljanak a támogató szolgálatok és a megfelelő segédeszközök.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A kerületben a pszichiátriai betegek nappali ellátása kötelező önkormányzati feladat biztosítása ellátási szerződéses formában valósul meg. A megkötött ellátási szerződések alapján a Moravcsik Alapítvány és a Szigony Útitárs a Komplex Pszicho-szociális Rehabilitációért Közhasznú Nonprofit Kft. látja el a feladatot. A két alapítvány foglalkoztat megváltozott munkaképességű személyeket szociális foglalkoztatás keretében. A Moravcsik Alapítvány 2017-ben 12 fő, a Szigony Útitárs Kft. 2016-ban 25 fő megváltozott munkaképességű személyt foglalkoztatott.

Az értelmi fogyatékosok nappali ellátását a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat fenntartásában működő JSzSzGyK Nappali Ellátás szakmai egysége végzi a 1082 Bp., Kisstáció u. 11. szám alatti telephelyén (engedélyezett férőhelyszám 20). Az „Ezüstfenyő Gondozóházban” (Időskorúak Átmeneti Otthona) több esetben gondoznak többnyire mozgásában korlátozott idős embereket. Mindkét intézmény maradéktalanul megfelel az akadálymentesítés szabályainak.

Értelmi fogyatékosok nappali ellátása

Év	Foglalkoztatottak száma
2013.	19 fő
2014.	20 fő
2015.	20 fő
2016.	20 fő
2017.	20 fő
2018.	20 fő

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat

A nyilvántartott megváltozott munkaképességű álláskeresők száma 2013. évhez képest csökkenő tendenciát mutat. 2013-ban 82 fő, 2014-ben 72 fő, 2015-ben 73 fő, 2016-ban 27 fő megváltozott munkaképességű álláskereső keresett munkát.

Budapest Főváros VIII. kerületi Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 161/2016. (VIII.25.) számú határozatában döntött arról, hogy „A leromlott településrészeken élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Budapesten” című, VEKOP-6.2.1-15 kódszámú pályázati felhívásra a Józsefvárosi Önkormányzat Támogatási kérelmet nyújt be, „Budapest-Józsefváros, Magdolna-Orczy Negyed szociális városrehabilitációs program” című, a Dankó utca – Magdolna utca – Dobozi utca – Baross utca – Kálvária tér – Diószegi utca – Dugonics utca – Illés utca – Kálvária tér által határolt területre eső 7 tömb (141., 142., 144., 145., 260., 261., 262. tömbök) területre fókuszáló projekt finanszírozása érdekében. A pályázat megvalósítása 2019-2021. évre szól. A pályázat tartalmi elemei között foglalkoztatási és gazdasági programok is szerepelnek, melynek része a munkaerőpiaci (re)integráló, képzési programok, helyi gazdaságfejlesztés és munkahelyteremtés megváltozott munkaképességűek részére. A projekt megvalósításában konzorciumi partnerként bevonja a Moravcsik Alapítványt, mely megvalósítja a munkahelyteremtést megváltozott munkaképességűek részére. A pszichiátriai betegekkel foglalkozó VIII. kerületben működő Moravcsik Alapítvánnyal az Önkormányzatnak évek óta ellátási szerződése van a pszichiátriai betegek nappali ellátása érdekében. Az Alapítvány évek óta foglalkoztat megváltozott munkaképességű dolgozókat, többek között a Kálvária u. 19-es telephelyén is, mely a pályázat tervezett akcióterületén található.

A megváltozott munkaképességűek egyedi foglalkoztatási problémáinak megoldása csak speciális programokkal biztosítható. Mivel elhelyezkedésük a nyílt munkaerőpiacon csak megfelelő előkészítés után lehetséges, ezért számukra olyan munkahely(ek)et szükséges létrehozni, mely alkalmazkodni képes foglalkoztatásuk speciális szükségleteihez, ahol védett környezetben készülhetnek fel a nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedéshez szükséges készségek, képességek elsajátításához.

A munkahelyteremtő program keretében a Moravcsik Alapítvány két program megvalósítását tervezi.

A Kálvária tér 19. szám alatt működő, megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató védett munkahely bővítésével további 5 fő foglalkoztatása válik lehetségessé. A könyvkötészettel foglalkozó munkahely pinchhelységének minimális felújításával egy újabb nyomdai gép helyezhető el itt, ami által lehetővé válik komolyabb nyomdai munkák (pl. szakdolgozatok kötése) elvégzése is. Így nem csak több ember foglalkoztatása válik lehetségessé, de egyben a „helyi piac”-ot is jobban ki tudják szolgálni, tekintettel a környéken már meglévő és éppen épülő egyetemekre, amivel a munkahely hosszú távú fenntarthatósága is biztosíthatóvá válik. A felújítás és a nyomdai gép megvásárlása a pályázati forrásból megvalósítható.

A program keretében az akcióterületen lévő nagyszámú üres üzlethelyiségek egyikében bolt és kávézó indulhat kettős céllal. Egyrészt a boltban dolgozók maguk is megváltozott munkaképességű személyek, így a bolt új védett munkahelyeket hoz létre, összesen 4 fő számára. Másrészt a bolt árucikkei azok a termékek lesznek, melyeket a helyi szociális foglalkoztatókban/védett munkahelyeken maguk a megváltozott munkaképességűek állítottak elő. A Moravcsik Alapítvány vállalja a bolt üzemeltetését. A kerületben található Art Brut Galériában már üzemeltetnek hasonló boltot, így az ehhez szükséges szakmai tapasztalattal

rendelkeznek, a megváltozott munkaképességű munkavállalók fizetése egyéb támogatásokból hosszú távon biztosított.

2016 januárjában megnyitott a fogyatékkal élők által működtetett Nem Adom Fel Cafe&Bar a Magdolna utcában. A Nem Adom Fel Alapítvány által működtetett Nem Adom Fel Kávézó és Étterem Budapest első fogyatékossgal élő emberek által alapított kávézója, ahol maguk a fogyatékossgal élő és megváltozott munkaképességű emberek készítik és szolgálják fel az ételeket és az italokat, illetve közreműködnek a programok szervezésében és lebonyolításában.

A kávézó két szervezet közös együttműködésével jött létre. Az egyik, a Nem Adjuk Fel Szociális Szövetkezet, amely a vendéglátó tevékenységet biztosítja, a másik pedig a Nem Adom Fel Alapítvány, amely a tulajdonában lévő ingatlanal a közösségi tér, a közösségi programok szervezésével, illetve a fogyatékkal élő emberek foglalkoztatásával kapcsolatos szakmai háttérrel vesz részt a megvalósításban.

A kávézóban dolgozó csapat sok színes és sokoldalú egyéniségekből áll, akikre egytől egyig jellemző a „nemadomfel” lelkület, azaz, hogy lehet bárki bármilyen élethelyzetben, mindenkiben megvan az a lelkerő, az a képesség, amely által a legtöbbet tudják kihozni magukból, és a társadalom aktív tagjaivá válnak.

A kávézó mindamellett, hogy egy alternatív foglalkoztatási lehetőség megváltozott munkaképességűek számára, olyan integrált közösségi tér és kulturális programok befogadó helyszíne is egyben, amely lehetőséget teremt mindenkinek az egymás iránti elfogadásán és felelősségen alapuló emberi kapcsolatok kialakítására, ápolására.

7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékossgai támogatás: a támogatásra az a 18. évet betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki látási fogyatékos, hallási fogyatékos, vagy értelmi fogyatékos, vagy autista, vagy mozgásszervi fogyatékos, vagy halmozottan fogyatékos, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul, vagy állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak, vagy középsúlyosnak minősíthető, és állapota tartósan, vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul. A támogatás súlyosan fogyatékos személy részére havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás, melynek célja, hogy anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Magasabb összegű családi pótlék: a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos kiskorú, valamint a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos nagykorú személy részére megállapított ellátás.

Rokkantsági járadék: 18. életévét betöltött személy részére megállapított ellátás, ha 25. életévének betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett. A járadékot a fiatal egészségkárosodott személyek részére állapítják meg, a járadék megállapításához nem kell szolgálati idővel rendelkezni.

Vakok személyi járadéka: 2001. június 30-ig a 18. életévét betöltött erősen látáscsökkenő vagy vak személy részére a vakok személyi járadékát állapították meg. 2001. július 1-jétől új jogosult részére a vakok személyi járadékát nem lehet megállapítani. A vakok személyi járadékában részesülő személy a járadék helyett kérheti a fogyatékosági támogatás megállapítását.

Közgyógyellátás: alanyi jogosultsággal rendelkezik többek között:

- aki rendszeresen szociális segínyt kap és egészségkárosodott,
- aki maximum 30%-os rokkantsággal rendelkezik és rokkantsági járadékot kap,
- aki rokkantsági ellátásban részesül,
- aki után a szülő magasabb összegű családi pótlékot kap.

Normatív alapon jogosult az, akinek a gyógyellátás költségei havonta meghaladják a mindenkori öregségi nyugdíj minimum összegének 10%-át, és a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el a nyugdíjminimumot, a 28.500 Ft-ot, egyedül élők esetében a 42.750 Ft-ot.

Gyógyszertámogatás: támogatásban kizárólag a közgyógyellátási igazolvánnyal nem rendelkezők részesülhetnek. A gyógyszer-támogatás a házi orvos által kiadott igazoláson szereplő gyógyszerek megvásárlására használható fel. A támogatás egy alkalommal legfeljebb 6 hónap időtartamra kerül megállapításra, havonta 6.000 Ft összegben.

Vissza nem térítendő állami támogatás: mozgáskorlátozott személyek részére akadálymentes lakás építéséhez vagy vásárlásához, valamint az akadálymentesítés többletköltségeire igényelhető.

Közlekedési kedvezmény: a súlyos mozgáskorlátozott, vagy egyéb fogyatékossgal élő személyek részére, mely alapján személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatás állapítható meg.

Személyi jövedelemadó kedvezmény: mely krónikus betegség, súlyos fogyatékossg után járó adókedvezmény, melynek összege az aktuális minimálbér 5 %-a.

Parkolási igazolvány: igényelhető a mozgásában korlátozott személyek részére.

Súlyos mozgáskorlátozott személyek gépjárműadó mentessége: a súlyos mozgáskorlátozott személyt, a súlyos mozgáskorlátozott kiskorút, a cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülőt egy db 100 kW teljesítményt el nem érő, nem személy taxiként üzemelő személygépkocsija után legfeljebb 13.0000 Ft erejéig illeti meg.

Utazási költségtérítés: a fogyatékos gyermek korai fejlesztését és gondozását, fejlesztő felkészítését nyújtó intézmény igénybevételevel kapcsolatban felmerült utazási költségekhez támogatás jár.

Fogyatékos személyek utazási kedvezményei a helyi, helyközi közlekedésben: a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007.(IV.25.) Korm.rendelet alapján.

A fővárosi, megyei kormányhivatal járási, fővárosi kerületi hivatala aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú (18. életévét betöltött, de a rá irányadó nyugdíjkorhatárt be nem töltött) személynek,

- a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy.

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői segély negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	1 500,00	2,88%	125,25	3,45%
2014	1 030,50	1,94%	164,00	5,59%
2015	1 070,10	2,01%	154,00	6,01%
2016	197,50	0,37%	134,25	8,11%
2017	209,00	0,40%	124,00	11,94%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma jelentősen csökkent, 2017-ben a 15-64 éves korosztály 0,40 %-a részesült ilyen támogatásban.

Az értelmi fogyatékosok nappali ellátása, mint kötelező feladatellátás folyamatosan biztosított, az elmúlt években többnyire 100%-os kihasználtsággal működött. Az intézményben középsúlyos, halmozottan sérült gondozottak vannak többségében, a fogyatékoság típusa szerint elsősorban értelmi sérültek, a gondozottak betegségük adódóan 80%-ban mozgásában is korlátozott.

7.3.A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat kötelezettségei között említhető a közintézmények, szolgáltatások akadálymentes megközelíthetőségének, ezáltal a szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára történő biztosításának kérdésköre. A fenntartásában lévő intézmények akadálymentesítése fokozatosan megvalósul, hogy ezáltal elérhetővé váljanak a szolgáltatások az igénybe vevő számára.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
intézmények felújítása során akadálymentesítés biztosítása, közutak további akadálymentesítése.	pályázati lehetőségek felkutatása
a munkaerő-piacon kevesebben tudnak elhelyezkedni, mint ahányan dolgozni szeretnének, a foglalkoztatottak száma növekedést mutat, de még mindig kevés	védett munkahelyek bővítése, új védett munkahely létrehozása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az Önkormányzat a kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása során számít és épít a civil szervezetek közreműködésére. Az Önkormányzat számos szociális, köznevelési, gyermekjóléti és egészségügyi területen vonja be partnerként feladatainak ellátásába – szerződésekkel, támogatásokkal – a kerület civil szervezeteit az alábbiak szerint:

Nagycsaládosok Józsefvárosi Egyesülete, Civilek a Palotanegyedért Egyesület, Magyar Vöröskereszt VIII. kerületi Szervezete, Bóbita Habilitációs Egyesület, Mozgássérültek Budapesti Egyesülete, Józsefvárosi Szabadidős Egyesület, Félúton Alapítvány, Józsefvárosi Közbiztonsági Polgárőrség és Katasztrófavédelmi Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Moravcsik Alapítvány, Szigony-útítárs a Komplex Pszicho-szociális Rehabilitációért Kiemelten Közhasznú Nonprofit Kft., Nem Adom Fel Alapítvány, Leonardo 41 Alapítvány, Emberbarát Alapítvány, Karácsony Sándor Közalapítvány a Józsefvárosért.

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat együttműködési megállapodást kötött mind a 10 helyi Nemzetiségi Önkormányzattal (Bolgár, Görög, Német, Ruszin, Lengyel, Szerb, Szlovák, Örmény, Román, valamint Roma). Az együttműködés alapján pénzeszközökkel továbbá a szükséges tárgyi, technikai eszközökkel felszerelt helyiség biztosításával segíti a nemzetiségi önkormányzatok működését, mely fenntartásával kapcsolatos költségeket is a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat vállalta. A megállapodás a nemzetiségek számára a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést biztosítja, támogatja a nemzetiségek szellemi, épített- és tárgyi örökségük védelmét. A nemzetiségi önkormányzatok székhelye a 1082 Budapest, Vajdahunyad u. 1/b. szám alatt találhatóak, kivéve a Józsefvárosi Roma Önkormányzatot, amely a 1082 Budapest, Vajdahunyad u. 14. szám alatt található.

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Szociálpolitikai Kerekasztalt működtet, valamint Időügyi Tanácsot és Egyházügyi Tanácsot, Helytörténeti Tanácsot, melyek a saját területükön lévő döntések előkészítésében és véleményezésében is szerepet kapnak.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időskorúak kulturálódásáig a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás. Az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat honlapján, www.jozsefvaros.hu. A közzététel során az esélyegyenlőségi folyamatok, intézkedések megismerhetővé válnak, ezáltal biztosított a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

	Következtetések	
Célcsoport	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A kerület lakosságának lakhatását veszélyezteti a lakásfenntartással kapcsolatos kiadások hátralékának felhalmozódása.	Szükségletalapú szolgáltatások szervezése
	A munkanélküliek aránya magas a Magdolna, Orczy és Ganz negyedben.	Helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
	Az alacsony végzettségű álláskereső száma még mindig magas.	Felnőttoktatás, képzések szervezése.
Gyermekek	A Mini-Manó Bölcsődében felülreprezentáltak a hátrányos helyzetű családok gyermekei. Az ő esetükben szükséges az alapellátáson felüli fejlesztés, felzárkóztatás.	Fejlesztő eszközök
	A családok nehéz anyagi helyzete, a nem megfelelő nevelés, gondozás.	Szabadidős tevékenységek biztosítása, fejlesztő tréningek szervezése.
	HH, az SNI és a veszélyeztetett gyermekek számának növekedése.	Korai/egyéni fejlesztési lehetőségek bővítése, intézmények és a család közötti információáramlás biztosítása.

	Magas a lemorzsolódással veszélyeztetett gyermekek száma. Hiányzások magas száma az óvodákban.	Általános iskolai és mentorprogramok működtetése. Kapcsolatfelvétel a szülőkkel, jelzőrendszeri tagok bevonása.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya	Aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások, képzések szervezése.
	Folyamatosan emelkedik a nyilvántartott álláskeresők száma az 59 év feletti korcsoportban.	Foglalkoztatás bővítése, képzések/átképzések megszervezése.
	Alacsony a szociális támogatást igénybe vevők száma	Önkormányzati segélyezési rendszer ismertetése.
Nők	A nők túlzott leterheltsége	Szabadidős programok szervezése, Én/Idő program bevezetése. Gyermekfelügyelet biztosítása.
	Magasabb a nyilvántartott női álláskeresők száma, mint a férfiaké.	Képzések szervezése. Állásbörze.
Fogyatékkal élők	Intézmények, közutak folyamatos akadálymentesítése	Pályázati lehetőségek felkutatása
	A munkaerő-piacon kevesebben tudnak elhelyezkedni, mint ahányan dolgozni szeretnének, a foglalkoztatottak száma növekedést mutat, de még mindig kevés.	Védett munkahelyek bővítése, új védett munkahely létrehozása.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.	Személyügyi Iroda, Józsefváros Községeiért Nonprofit Zrt.
	Lakosság életminőségének figyelemmel kísérésére, szükségletalapú szolgáltatások szervezése.	Családtámogatási Iroda, Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt., Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék, Józsefváros Községeiért Nonprofit Zrt., Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ
	Felnőttoktatás, képzések szervezése.	Józsefváros Községeiért Nonprofit Zrt., Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ
Gyermekek	Korai/egyéni fejlesztési lehetőségek bővítése, intézmények és a család közötti információáramlás biztosítása.	Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Józsefváros Községeiért Nonprofit Zrt., Napraforgó Egyesített Óvoda
	Szabadidős tevékenységek biztosítása, fejlesztő tréningek szervezése.	Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Józsefváros Községeiért Nonprofit Zrt., Napraforgó Egyesített Óvoda
	Fejlesztő eszközök	Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék

	Mentorprogramok, kapcsolatfelvétel a szülőkkel	Józsefvárosi Közösségiért Nonprofit Zrt., Napraforgó Egyesített Óvoda
Idősek	Aktivitást megőrző programok, képzések szervezése.	Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Józsefvárosi Közösségiért Nonprofit Zrt.
	Foglalkoztatás bővítési lehetőségek felkutatása.	Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Józsefvárosi Közösségiért Nonprofit Zrt.
	Önkormányzati segélyezési rendszer ismertetése.	Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Családtámogatási Iroda
Nők	Képzések szervezése, állásbörzék.	Józsefvárosi Közösségiért Nonprofit Zrt.
	Szabadidős programok szervezése.	Józsefvárosi Közösségiért Nonprofit Zrt.
Fogyatékkal élők	Pályázati lehetőségek felkutatása.	RÉV8 Zrt.
	Védett munkahelyek teremtése	Moravcsik Alapítvány

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hoztunk létre.

HEP Fórum tagjai: szociális területért felelős alpolgármester (HEP Fórum vezető), Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testület bizottságainak elnökei, Emberi Erőforrás Bizottság alelnökei, Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék vezetője, Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ vezetője, Nemzetiségi Önkormányzatok elnökei, Belső-Pesti Tankerületi Központ tankerületi igazgatója, Budapest Józsefvárosi Önkormányzat fenntartásában működő napközi otthonos óvodák helyi esélyegyenlőségért felelős szakmai munkaközösségének vezetője, VIII. kerületi Rendőrkapitányság képviselője, Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ vezetője, kerületi vezető védőnő, Moravcsik Alapítvány képviselője, Szigony-útitárs a Komplex Pszicho-szociális Rehabilitációért Kiemelten Közhasznú Nonprofit Kft. képviselője, Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt. képviselője, Józsefvárosi Közösségeiért Nonprofit Zrt. képviselője, Félúton Alapítvány képviselője, Kapocs Ifjúsági Önszolgálat Alapítvány képviselője, Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesület képviselője.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások kétévenkénti felülvizsgálata, a HEP és az IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében közvetlenül a partnerekhez, illetve a megvalósításért felelős intézményekhez, szervezetekhez fordulunk.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek.

Nyilvánosság

Józsefváros Helyi Esélyegyenlőségi Programja nyilvános, elektronikus úton megtekinthető az Önkormányzat honlapján (www.jozsefvaros.hu), valamint papír alapú formátumba a 1082 Budapest, Baross utca 63-67. szám alatt található Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Humánkapcsolati Irodáján/TÁM-Pont-on.

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat intézményei, valamint a kerületben működő jelentős szerepet vállaló civil szervezetek részére elektronikus formában megküldésre/véleményezésre került.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább két évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett két éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Humán szolgáltatási Ügyosztály Humánkapcsolati Iroda felel:

- Feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a/2018. (XII.....) számú határozatával elfogadta.

Budapest, 2018. december ...

dr. Sára Botond
polgármester

Helyi esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása	A Magdolna, Orczy és Ganz negyedben magas a munkanélküliek aránya.	Álláskeresők számának csökkentése, munkahelyek teremtése	Közfoglalkoztatási terv, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, Ifjúsági Konceptió	Közfoglalkoztatás szervezése, helyi vállalkozások támogatása, vállalkozásfejlesztési tanácsadás.	Személyügyi Iroda, Józsefváros Községeiért Nonprofit Zrt.	2021.12.31	Közfoglalkoztatottak száma, egyéb foglalkoztatottak száma	Mindenkori éves intézményi költségvetésben, pályázati forrás.	Önkormányzati döntés alapján
2	Lakosság életminőségének figyelemmel kísérése, szükséglet alapú szolgáltatások megszervezése	A kerület lakosságának a lakhatását veszélyezteteti a lakásfenntartással kapcsolatos kiadások hátralékának felhalmozódása, az adósság folyamatos újratermelődése.	Tudatosabb életvitel, szükséglet szerinti segítségnyújtás	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Életmód-háztartásvezetési programok szervezése, tájékoztatás előrefizetős mérőórák felszerelésének feltételeiről.	Családtámogatási Iroda, Józsefvárosi Gazdálkodási Központ, Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék, Józsefváros Községeiért Nonprofit Zrt., Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ	2020.06.30	intézményi beszámoló, résztvevők száma	Intézményi költségvetésben	Intézkedések folyamatos fenntartása.

3	Felnőttoktatás, képzések szervezése	Az alacsony végzettségű álláskereső száma még mindig magas. A munkaerő-piacon történő elhelyezkedést nehezíti az alacsony iskolai végzettség, mely kihatással van a család egész életére, életkörülményére.	Legalább általános iskolai végzettség megszerzése, a képzések/tanfolyamok által a munkaerő-piacon történő elhelyezkedés segítése.	Ifjúsági Konceptió, Józsefváros Gazdasági Programja, Integrált Városfejlesztési Stratégia	Felnőttoktatás, egyéb képzések és tanfolyamok szervezése, ezekhez való hozzáférés segítése.	Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zrt., Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ	2021.12.31	képzéseken, felnőttoktatásban való résztvevők száma	Az intézmény költségvetésében, pályázati forrás.	pályázat esetén a projekt fenntartási időszakáig,

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Korai/egyéni fejlesztési lehetőségek bővítése, intézmények és a család közötti információáramlás biztosítása	A HH, az SNI és a veszélyeztetett gyermekek száma magas. A hátrányos helyzetű gyermekek hátrányai a család egészét érintik.	A hátrányos helyzetű gyermekek és ezáltal családok számának csökkentése, segítése	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, Ifjúsági Konceptió	Egyéni fejlesztési lehetőségek megtalálása, a jelzőrendszer tagjai és a családok közötti információáramlás javítása, kapcsolattartás. A HH sportban tehetséges gyermekek kiválasztása és támogatása. Szülők tájékoztatása és a hátrányok csökkentése.	Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zrt., Napraforgó Egyesített Óvoda	2021.12.31	éves adatok, beszámolók	Az intézmény költségvetésében	intézmények szakmai programjába beépülve fenntartható, intézkedések folyamatos fenntartása

	Szabadidős tevékenységek 2 biztosítása, fejlesztő tréningek szervezése.	A családok nehéz anyagi helyzete, a nem megfelelő családmódel átadása, a nevelés, gondozás, törődés hiányából adódó veszélyeztetettség, elhanyagolás	A családok segítése a szabadidő értékés érdekekében, valamint a szabadidő eltöltéséhez megfelelő helyszín biztosítása.	Ifjúsági Konceptió, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	tanácsadás a család szabadidős tevékenységeinek eltöltésére, helyszín biztosítása, fejlesztő tréningek szervezése. Az érintett családok nyomon követése, környezettanulmány készítése. Folyamatos kapcsolattartás.	Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Józsefvárosi Községiért Nonprofit Zrt., Napraforgó Egyesített Óvoda	2020.06.30	résztevők száma, beszámolók	pályázati forrás esetén a projekt megvalósítás időtartama	a programok folyamatos fenntartása
	3 Fejlesztő eszközök	A Mini-Manó Bölcsődében felülreprezentáltak a hátrányos helyzetű családok gyermekei. Szükséges az alapellátáson felüli fejlesztés, felzárkóztatás	Az alapellátáson felüli fejlesztés, felzárkóztatás biztosítása.	Ifjúsági Konceptió, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Felfedező labor kialakítása, amely a gyerekek minden percepciójára hatva fejlesztő hatással van szociális helyzetüktől függetlenül.	Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék	2019.12.31	beszámoló	nem releváns	az intézkedés folyamatos fenntartása
	4 Mentorprogramok, kapcsolatfelvétel a szülőkkel	Magas a lemorzsolódással veszélyeztetett gyermekek száma.	A lemorzsolódással veszélyeztetett gyermekek segítése, iskolai lemaradásuk pótlása.	Ifjúsági Konceptió	Általános és Középiskolai mentorprogramok. Kapcsolatfelvétel a szülőkkel, a jelzőrendszeri tagok bevonása.	Józsefvárosi Községiért Nonprofit Zrt. , Napraforgó Egyesített Óvoda, Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ	2020.12.31	Beszámolók, részttevők száma	Intézményi költségvetésben	az intézkedés folyamatos fenntartása
III. A nők esélyegyenlősége										

1	Képzések szervezése, állásbörzék.	Magasabb a nyilvántartott női álláskereső száma, mint a férfiaké.	A nők esélyegyenlősége a munkaerőpiacon, valamint a női munkanélküliség csökkentése	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, Közfoglalkoztatási Terv	Képzések bővítése, állásbörze, információáramlás segítése.	Józsefvárosi Községeiért Nonprofit Zrt.	2020.06.30	résztevők száma, számlók	Az intézmény költségvetésében	intézmény szakmai programjába beépítve, az intézkedés folyamatos fenntartása
2	Szabadidős programok szervezése	A nők túlzott leterheltsége miatt különböző programok szervezése.	A nők szabadidős programjainak segítése, a túlzott leterheltség miatti kikapcsolódás lehetőségének biztosítása	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Integrált Városfejlesztési Stratégia	Szabadidős tevékenységek lehetőségének felkutatása, bemutatása, megszervezése. Én/Idő program bevezetése. Gyermekfelügyelet biztosítása (0-3 éves korig).	Józsefvárosi Községeiért Nonprofit Zrt.	2021.06.30	résztevők száma	Az intézmény költségvetésében forrás található, pályázati lehetőség kihasználása.	pályázat esetén a projekt megvalósítás időszaka
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Aktivitást megőrző programok, képzések szervezése	aktivitást és a függetlenséget megőrző programok-szolgáltatások szervezése, képzések igény szerinti bővítése, tekintettel az egyedül élők magas számára	Az időskori elmagányosodás megakadályozása	Idősügyi Stratégia	Az idősek számára a magány és egyedüllét elkerülése érdekében szabadidős programok szervezése, képzések (számítástechnikai képzés).	Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Józsefvárosi Községeiért Nonprofit Zrt.	2021.06.30	résztevők száma, számlók	intézmény költségvetésében, pályázati forrás	szakmai programba beépítve, pályázati forrás esetén a projekt megvalósítás időtartamáig

2	Foglalkoztatás bővítési lehetőségének felkutatása	Folyamatosan emelkedik a nyilvántartott állásukerők száma az 59 év feletti korcsoportban. A nyugdíjkorhatár fokozatos emelése következtében a munkaerő-piacon történő megmaradás, kikerülése esetén a visszatérés segítése.	A munkaerő-piacon történő megmaradás segítése.	Szolgáltatástervezési Konceptió, Időügyi stratégia	Képzések szervezése, képzésekről a lakosság tájékoztatása, helyi munkáltatók felkutatása, kedvezmények biztosításának lehetősége.	Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ. Józsefvárosi Közösségeiért Nonprofit Zrt.	2021.06.30	beszámoló, adatok	pályázati forrás	pályázat esetén a projekt fenntartási időszakáig
3	Önkormányzati segélyezési rendszer ismertetése	Az időskorúak körében alacsony a szociális támogatást igénybe vevők száma	A szociálisan rászoruló időskorúak magasabb számában történő támogatása	Szolgáltatástervezési Konceptió, Időügyi Stratégia	Önkormányzati segélyezési rendszer ismertetése, esetleg szükséges korrekciók elvégzése.	Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Családtámogatási Iroda	2021.06.30	Támogatásban részesülők száma	költségvetésben	önkormányzati döntés
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Pályázati lehetőségek felkutatása	A kerület intézményei és közútjai akadálymentesítésének folyamatos megvalósítása.	Akadálymentes közlekedés és közszolgáltatások eléréséhez, intézményi felújításokhoz szükséges források felkutatása.	Szolgáltatástervezési Konceptió	Folyamatos akadálymentesítés, a pályázati lehetőségek felkutatása.	RÉV 8 Zrt.	2023.12.31	beszámoló	nincs költségvetési vonzata	nem releváns
2	Védett munkahelyek teremtése, helyi munkáltatók számára kedvezmények biztosítása.	A munkaerő-piacon kevesebben tudnak elhelyezkedni, mint ahányan dolgozni szeretnének.	A megváltozott munkaképességű munkavállalók munkaerő-piacon történő elhelyezkedésének segítése	Szolgáltatástervezési Konceptió	A megváltozott munkaképességű munkavállalók részére védett munkahely bővítése, új védett munkahely létrehozása.	Moravcsik Alapítvány	2022.06.30	beszámoló	pályázati forrás	pályázat esetén a projekt fenntartásáig

